

POROČILA**Novi doktor znanosti s področja geografije na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem****Marko Pavlič:****Geografska analiza okoljskih vplivov turizma pri nastajanju komunalnih odpadkov in porabi pitne vode – primer slovenske Istre*****Geographic analysis of environmental impacts of tourism in municipal waste generation and drinking water use – the case of Slovenian Istria****Doktorska disertacija:* Koper, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Oddelek za geografijo, 2024, 256 strani*Mentor:* dr. Miha Koderman*Somentorica:* dr. Valentina Brečko Grubar*Zagovor:* 26. 9. 2024*Naslov:* Statistični urad Republike Slovenije, Litostrojska 54, 1000 Ljubljana*E-pošta:* marko.pavlic@gov.si

Izvleček: Disertacija proučuje področje vplivov turizma na okolje, pri čemer se posebej posveča vidikom nastajanja komunalnih odpadkov in porabe pitne vode v turistični dejavnosti na primeru območja slovenske Istre. Izhaja iz paradigme, da je rast turističnih prihodov in nočitev povezana tudi s povečanimi vplivi na okolje, pri čemer proučevanje turizma ne temelji le na ekonomskih vidikih, temveč so enako pomembni tudi okoljski, geografski in drugi vidiki.

Obravnavano območje zaznamuje zgostitev prebivalstva in različnih gospodarskih panog v ozkem obalnem območju, ki je hkrati močno obremenjeno s sezonskim turizmom, pa tudi nezanesljivost oskrbe s pitno vodo v poletnih mesecih, ki sovпада z viškom turistične sezone. V disertaciji s pomočjo treh različnih metod ocenjuje količine nastalih komunalnih odpadkov in porabo pitne vode zaradi turizma. Izračuni so pokazali, da je na eno turistično nočitev v letu 2022 v turističnih nastanitvenih obratih v slovenski Istri nastalo 0,65 kg komunalnih odpadkov, zaradi turistične dejavnosti v širšem smislu pa med 6,11 kg in 8,76 kg. Količina porabljene pitne vode na turistično nočitev je medtem v turističnih nastanitvenih obratih v obravnavanem območju po naši oceni znašala 370 l, v vseh s turizmom povezanih dejavnostih (z upoštevanjem drugih metod) pa od 2041 do 840 l. Disertacija predstavi tudi raziskovalni model, ki je bil uporabljen pri ocenjevanju teh količin in lahko pomeni osnovo za nadaljnja raziskovanja proučevanih dejavnikov.

Ključne besede: turizem, geografija, okolje, trajnostni razvoj, komunalni odpadki, pitna voda, slovenska Istra

Valentina Brečko Grubar, Miha Koderman

Poročilo o delu Zveze geografov Slovenije v letu 2024Ljubljana, Gosposka ulica 13, <https://www.zveza-gs.si/>

Zveza geografov Slovenije (ZGS) je tudi v letu 2024 skrbela za razvoj društvene dejavnosti in krepitve geografije kot znanosti. V zvezo je bilo včlanjenih šest društev (**Ljubljansko geografsko društvo**, **Društvo učiteljev geografije Slovenije**, **Geografsko društvo Gorenjske**, **Geografsko društvo Maribor**, **Društvo mladih geografov Slovenije** in **Društvo študentov geografije Maribor**) ter pet posameznikov. Pod njenim okriljem so delovale **Komisija za hidrogeografijo**, **Komisija za uporabo geografskih informacijskih sistemov pri varovanju okolja** in **Komisija za regionalno in prostorsko planiranje**).

Izvršni odbor, izvoljen na Občnem zboru leta 2022, je ostal nespremenjen. V preteklem letu se je sestal na petih rednih in eni dopisni seji. V marcu je organiziral **občni zbor**, ki so se ga udeležili predstavniki vseh včlanjenih društev. Na njem so bila predstavljena poročila o delu organov ZGS ter poročili o delovanju društev in komisij ter sprejet program dela za leto 2025.

V okviru publicistične dejavnosti so bile izdane dve številki znanstvene revije **Geografski vestnik** (letnik 96) ter dve dvojni številki strokovne revije **Geografski obzornik** (letnik 71). Reviji nadaljuje ta tradicijo seznanjanja strokovne in širše javnosti z znanstvenimi dosežki geografske vede.

ZGS je ob pomoči ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika izvedel digitalizacijo publikacij, ki so bile izdane v okviru promocije slovenske geografije na zborovanjih Mednarodne geografske zveze. Publikacije so dosegljive na spletni strani ZGS.

ZGS je 5. aprila 2024 organiziral **Noč geografije**, v okviru katere se je odvilo petnajst dogodkov. Osrednji dogodek v organizaciji ZGS je potekal virtualno, na njem pa je bila razglašena **Bohinčeva nagrada** Zveze geografov Slovenije za najboljšo študentsko delo s področja geografije. Komisija za podelitev nagrade v sestavi Matjaž Geršič, Aleš Smrekar in Nataša Ravbar je prejela šest prijav in odločila, da nagrado prejme **Ivana Žigon** za magistrsko delo *Ozaveščanje otrok o problematiki tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst s pomočjo priročnika za njihovo terensko prepoznavanje* (mentor dr. Blaž Repe, somentorica dr. Mojca Ilc Klun).

Komisija za regionalno in prostorsko planiranje ZGS in Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani sta 16. oktobra 2024 organizirala **11. mesec prostora** z naslovom Revitalizacija starih mestnih središč v Sloveniji. Dogodka se je udeležilo 80 udeležencev.

ZGS je bil soorganizator mednarodnega simpozija *The Future of Tourism in the Alpine-Adriatic Region*, ki je potekal med 22. in 24. oktobrom 2024 v Šmohorju (Hermagor) na avstrijskem Koroškem.

V sodelovanju z ZRC SAZU Geografskim inštitutom Antona Melika, Oddekom za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Zvezo geodetov Slovenije je 24. septembra 2024 organiziral **17. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji** z naslovom Digitalne vezi. V sklopu simpozija je izšla monografija GIS v Sloveniji 17.

V letu 2024 so bili narejeni prvi koraki pri organizaciji **24. zborovanja slovenskih geografov**. Oblikovana sta bila ožji in širši organizacijski odbor. Določeno je bilo, da bo zborovanje z naslovom Kozjansko – izzivi trajnostnega razvoja in obmejnosti potekalo 3. in 4. oktobra 2025 na gradu Podsreda in v širši regiji.

Ob Dnevu reke Save ter ob 20. obletnici mednarodnega Okvirnega sporazuma o Savskem bazenu je Ministrstvo za naravne vire in prostor, v sodelovanju z Agencijo Republike Slovenije za okolje, pripravilo dogodek z naslovom **Krepitev podnebne odpornosti porečja Save**. Najzaslužnejši za varovanje in upravljanje vodnih virov na območju reke Save so ob tej priložnosti prejeli tudi posebna priznanja. Med nagrajenimi so bili tudi **Zveza geografov Slovenije**, **Društvo učiteljev geografije Slovenije** ter geografi dr. **Mitja Bricelj** (Ministrstvo za naravne vire in prostor), dr. **Peter Frantar**, **Janez Polajnar**, mag. **Florjana Ulaga** (Agencija Republike Slovenije za okolje). ZGS je nagrado dobil za soorganizacijo akcije oznak visokih voda.

ZGS je zastopal slovenske geografinje in geografe v **Mednarodni geografski zvezi** (IGU – *International Geographical Union*) in v **Evropskem združenju geografskih zvez** (EUGEO – *Association of Geographical Societies in Europe*). Predstavniki ZGS so se udeležili IGU kongresa v Dublinu, ki je potekal med 24. in 30. avgustom 2024. V okviru kongresa sta potekali tudi skupščini IGU in EUGEO.

ZGS je bil prisoten na družbenem omrežju **Facebook**. Osrednja kanala za obveščanje pa še naprej ostajata Geolista ter spletna stran ZGS (<https://www.zveza-gs.si/>).

Boštjan Rogelj